

Liqjërata 6

Kosto e bazuar në aktivitet - Metoda ABC

KONTABILITETI MENAXHERIAL

© 2014 Ylber Prekazi

Java e katër -të dhe e pestë

Rishikim i
kapitullit
të kaluar

- Sistemi i koston me porosi
 - Rrjedhja e kostove në llogari
 - Kontabilizimi i materialeve
 - Kontabilizimi i punës direkte
 - Kontabilizimi i Shpp-ve, etj.
- Sistemi i koston për prodhimin e vazhdueshëm
 - Rrjedhja e koston në prodhimin e vazhdueshëm
 - Metoda FIFO, metoda mesatare

Java e gjashtë

- Sistemi tradicional i përcaktimit të kostos
 - Faktorët përcaktues të aktivitetit
- Sistemi ABC – një përshkrim i përgjithshëm
 - Përcaktimi i aktiviteteve dhe klasifikimi i tyre

1-3

Sistemi tradicional i përcaktimit të kostos

- **Përcakton vetëm kostot prodhuese sipas produkteve në rastin e kompanive prodhuese**
 - ✓ **Material direct (MD)**
 - ✓ **Punë direkte (PD)**
 - ✓ **Shpenzimet e përgjithshme të prodhimit (Shpp)???**

Faktorët përcaktues të aktivitetit

- **Njësiti e prodhuara**
- **Orët e punës direkte**
- **Kostoja e punës direkte**
- **Orë makine**
- **Materiale direkte**

Sistemi ABC – Një përshkrim i përgjithshëm

Kostot e rëndësishme indirekte është vështirë të identifikohe dhe të maten

Metoda ABC përdoret për të siguruar informacionin për vendimmarrjen duke përcaktuar më saktësisht kostot sipas objekteve të kostos, si produkte, klientë dhe vendndodhje

Përcaktimi i aktiviteteve dhe klasifikimi i tyre

- Aktivitete të nivelit njësi**
- Aktivitete të nivelit grup**
- Aktivitete mbështetëse të produktit**

Përlllogaritja e bazuar në aktivitete

Shembull i aktiviteteve dhe Shtytisi i Kostos (**Cost Drivers**):

Aktivitetet:

Deponimi i materialit
Planifikimi i prodhimit
Inspektimi i kualitetit
Fotokopjimi
Servisimi me garancion

Cost Drivers:

Nr. i urdhër blerjeve
Nr. i pjesëve
Nr. i kompleteve
Nr. i inspektimeve
Nr. i faqeve të fotokopj.
Nr. i thirrjeve për servis

Sistemi tradicional përballë sistemit ABC

- Kompania prodhon sasi të madhe të medikamenteve të kualitetit të zakonshëm.
- Ajo po ashtu prodhon edhe një sasi të vogël të medikamenteve speciale.
- Në të kaluarën, departamenti prodhues i kompanisë ka shfrytëzuar orët e punës direkte si bazë e vetme e shpërndarjes me normë 200%.
- Një grupin e një numri të caktuar produktesh medicinale, kompania prodhon edhe produktin 1 dhe produktin 2.
- Një konsumator i vetëm shfrytëzon produktin 2 për të prodhuar medikamente të tensionit të gjakut.

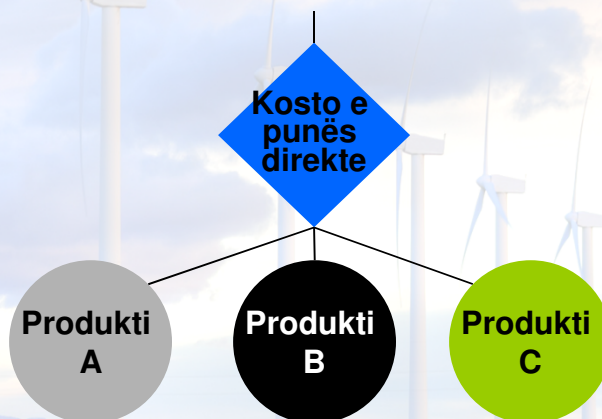
Sistemi tradicional kundrejt metodës ABC

Grumbulli i kostove indirekte të departamentit

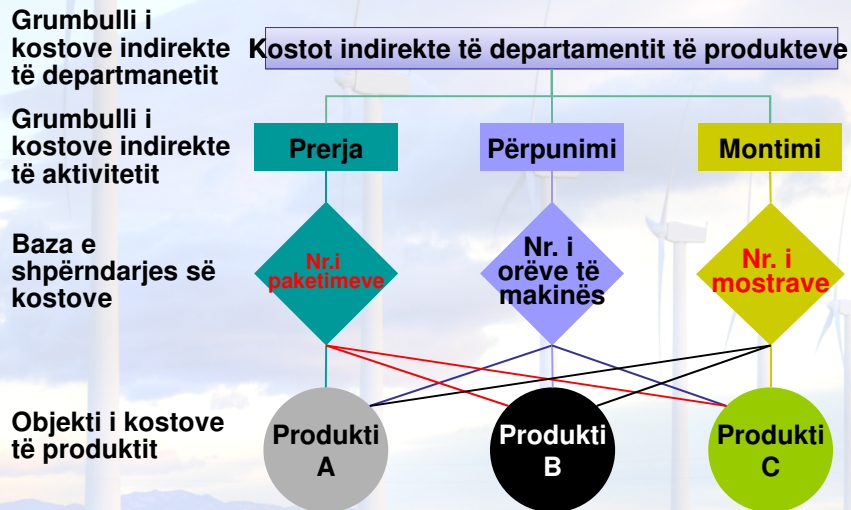
Kostot indirekte të departamentit të produkteve

Baza e shpërndarjes së kostove

Objekti i kostove të produktit

Sistemi tradicional kundrejt metodës ABC

Sistemi tradicional përballë sistemit ABC

Sistemi tradicional i kostove

	Produkti 1	Produkti 2
Çmimi shitës për njësi	€10	€70
Minus: Kostot e prodhimit për njësi		
Materiali direkt	5	20
Puna direkte	1	10
Kosto ind. prodhimitarisë	<u>2</u>	<u>20</u>
Bruto profiti për njësi	€ 2	€20

Sistemi tradicional përballë sistemit ABC

- Supozojmë se kompania prodhon 7.000 njësi të produktit 1 dhe 5 njësi të produktit 2.
- Çfarë është kosto totale e punës për produkt?
 $7.000 \text{ njësi} \times \text{€}1 = \text{€}7.000$ (produkti 1)
 $5 \text{ njësi} \times \text{€}10 = \text{€}50$ (produkti 2)
- Çfarë është kosto totale e prodhimit të secili produkt?

Sistemi tradicional përballë sistemit ABC

- $\text{€}7.000 \times 200\% = \text{€}14.000$ te produkti 1
- $\text{€}50 \times 200\% = \text{€}100$ te produkti 2

Kompania transferon **140 herë** më shumë kosto indirekte te dritaret se te dyert.

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Hapi 1

Identifikimi i aktiviteteve

Përzierja
Prodhimi
Testimi

Hapi 2

Vlerëso kostot indirekte totale për secilin aktivitet

Puna	€150.000
Zhvlerësimi	200.000
Tjera	<u>250.000</u>
Totali	€600.000

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Hapi 3

Identifikimi i **driverave** të kostove primare për secilën aktivitet të kostove indirekte

(1) Aktiviteti	(2) Kostot e vlerësuara	(3) <u>Cost Driver</u>
Përzierja	€600.000	# e kompletit
Prodhimi	€300.000	# e orëve (MH)
Testimi	€600.000	# e mostrave

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Hapi 4

Vlerëso sasinë totale të secilës bazë të shpërndarjes.

(1) Aktivitet	(4) Sasia e vlerësuar e <u>cost Driver</u>
Përzierja	4.000 komplete
Prodhimi	5.000 orë makine
Testimi	3.000 mostra

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Hapi 5

Llogarit çmimin e shpërndarjes për secilin aktivitet.

(1) Aktiviteti	(5) Niveli i shpërndarjes së kostove
Përzierja	$€600.000 \div 4.000 = €150/\text{komplet}$
Përpunimi	$€300.000 \div 5.000 = €60/\text{Orë Makine}$
Testimi	$€600.000 \div 3.000 = €200/\text{mostra}$

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Hapi 6

Mirëmbajtje sasinë aktuale të secilës bazë të shpërndarjes të shfrytëzuar nga secili produkt

Gjatë vitit, kompania prodhon 60 komplete të produktit 1 dhe 1 komplet të produktit 2.

Kompletet tjera kanë të bëjnë me produkte tjera të kompanisë

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Hapi 7

Shpërndajë kostot në secilin produkt.

Kostot e shpërndara te përzierja:

Produkti 1: 60 komplete × €150 për komplet = €9.000

Produkti 2: 1 komplet × €150 për komplet = €150

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

Aktiviteti	Cost Driver Units		Kostot e shpërndara te:	
	Shfrytëzuar nga:		Pr.1	Pr.2
	Pr. 1	Pr. 2	Pr.1	Pr.2
Përzierja	60 kompl.	1 komplet	€ 9.000	€150
Prodhimi	30½ OM	2 OM	1.830*	120
Testimi	14 mostra	1 mostër	2.800	200
Totali			€13.630	€470

*30½ OM x €60 për OM = €1.830

Sistemi ABC shpërndanë **29 herë** më shumë kosto indirekte te produkti 1 se sa te produkti 2

Sistemi i përlogaritjes bazuar në aktivitete

- Çfarë është kosto indirekte për njësi?
- Produkti 1: $€13.630 \div 7.000 = €1,95$
- Produkti 2: $€470 \div 5 = €94$

Kostot ind. për njësi	Sistemi tradicional	Sistemi ABC
Produkti 1	€ 2,00	€ 1,95
Produkti 2	€20,00	€94,00

